

Aktsomhetsvurderinger for bærekraftig
forretningspraksis

Redegjørelse rapporteringsåret 2024 i tråd med kravene i åpenhetsloven.

for Mester Grønn

Etisk handel Norge har vurdert at rapporten til Mester Grønn oppfyller våre krav til gjennomføernivå. Les mer om gjennomføernivå [her](#).

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

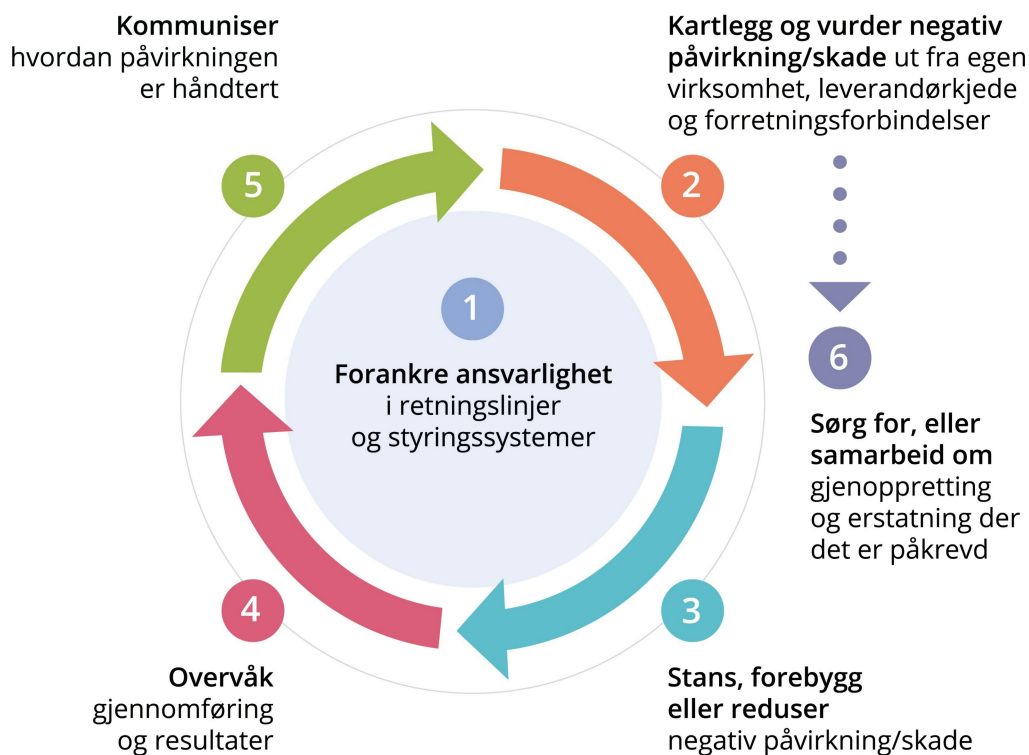
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

Mester Grønn skal være et selskap med høy moral og etiske verdier. Engasjementet skal integreres i alle deler av driften og med full åpenhet. Vi ønsker å skape forbedringer. En kontinuerlig forbedring gjennom åpenhet og transparens, hvor menneskene står sentralt, er avgjørende for at bransjen skal bevege seg i positiv retning.

Vi skal bevisstgjøre og stille krav til leverandører slik at disse oppfyller internasjonalt aksepterte sosiale og etiske standarder samt vår Code of Conduct (CoC).

Vi stiller klare krav til våre leverandører enten de driver sin produksjon i Asia, Afrika, Europa eller Skandinavia. Arbeidet med forbedringer i leverandørkjeden er komplisert og utfordrende. Men gjennom våre retningslinjer og verktøy, egne konsulenter i Kina og India, kontrakter, gode aktsomhetsvurderinger og en tydelig bærekraftstrategi følger vi opp så godt vi klarer. Det er likevel ikke en garanti for at alt er OK i alle ledd. Gjennom arbeidet med dobbeltvesentlighetsanalyse og forberedelser til CSRD rapportering, har vi ytterligere forsterket tiltak for å minske negativ påvirkning gjennom vår virksomhet, og vi forsterker fokuset på vår positive påvirkning.

For de neste årene vil vår prioritering være å dokumentere det arbeidet vi gjør for å skape endringer hos oss selv, våre leverandører og øvrige interessenter, og finne gode, systematiske og effektive måter å etterlevemyndighetskrav og vår bærekraftstrategi på. Vi vil bruke ressurser på å lære opp våre ansatte og stadig få til små og store forbedringer.

Vår rapport til Etisk Handel Norge er utformet i henhold til kravene i åpenhetsloven og gir utfyllende informasjon. Denne rapporten finnes offentlig tilgjengelig på Etisk Handel Norge og vår hjemmeside. På vår hjemmeside fremkommer det også hvordan vi forholder oss til åpenhetsloven og vårt miljøregnskap.

" Vi ønsker å skape forbedringer. En kontinuerlig forbedring gjennom åpenhet og transparens, hvor menneskene står sentralt, er avgjørende for at bransjen skal bevege seg i positiv retning. "

Erling Ølstad
CEO

Styrets signatur

Erling J. Øistad
Adm. dir.

Kjellaug Westbye Abrahamsen
Styremedlem

Marianne Øistad
Styremedlem

Ola K. Øistad
Styreleder

Lierskogen
31.01.2025

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Mester Grønn

Adresse hovedkontor

Gjellebekkstubben 7

Viktigste merker, produkter og tjenester

MESTER GRØNN AS

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Mester Grønn AS eies av Mester Blomst AS og består av 151 heleide blomsterforretninger og et hovedkontor. Hovedkontoret håndterer alle fellessaker innen økonomi, logistikk, produksjon, kundesenter, teknologi, HR, innkjøp og marked.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

2 000 000 000

Antall ansatte

1 800

Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven?

Ja

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode

2024 ble påvirket av fortsatt ustabile geopolitiske forhold og en fortsatt ustabil kronekurs. Året har vært preget av mye usikkerhet knyttet til frakt. Evnen til å være fleksibel og justere vante rutiner har blitt satt på prøve.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Rita Børke, HR direktør

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

rita@mestergroenn.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

Mester Grønn handler inn varer for videresalg og til eget bruk. Ferskvarer for videresalg handles stort sett direkte fra farmer i Kenya, auksjonene eller produsenter i Europa, inkludert Norge. Vi har egne ansatte i Nederland og Afrika.

Vår handel med Afrika er viktig og antas å bidra til mer enn 5000 arbeidsplasser.

Tørrvarer/tilbehør handles hovedsakelig fra Kina og India, og direkte med produsent. Vi har to konsulenter som bistår oss i Kina og en konsulent som jobber for oss i India.

De siste årene har vi aktivt jobbet for flere Europeiske leverandører på tørrvarer. Det er inngått samarbeid med flere nye aktører i Europa, blant annet i Portugal. Vi har ansatt en konsulent i Portugal for å finne nye leverandører.

Det er utarbeidet en egen intern innkjøpsmanual for innkjøperne i Mester grønn som beskriver hvor innkjøp skjer og hva som skal følges opp knyttet til ulike problemstillinger. Det er laget en egen leverandørpakke som sendes ut til alle leverandører med CoC, kvalitetskrav mv.

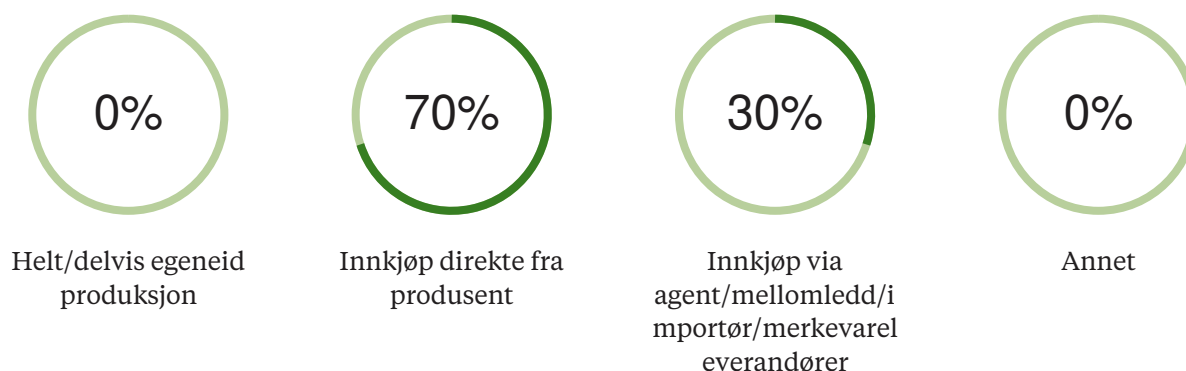
Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

152

Kommentar til antall leverandører

Langsiktighet er viktig for oss når det gjelder leverandører. Vi har mange leverandører vi har handlet med i over 15 år. Denne langsiktigheten mener vi i seg selv motvirker negativ påvirkning som følge av vår virksomhet. Vi har gjennomført en aktsomhetsvurdering også for kjøp av varer og tjenester til eget bruk (ikke videresalg) men dette er ikke tatt med i antall leverandører. Her rapporterer vi foreløpig kun på kjøp av varer for videresalg for leverandørkjøp over 50 000, og ikke på tjenester og varer som ikke er for videresalg.

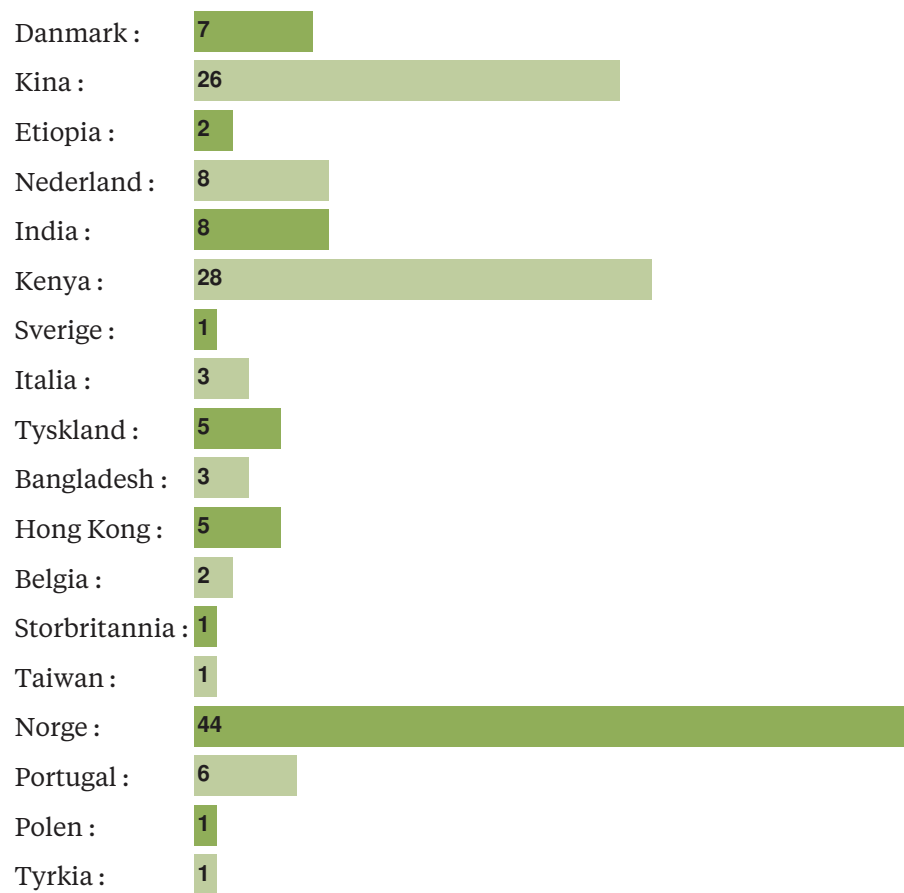
Type innkjøp/ leverandørforhold

Type innkjøp: Estimat - regnet som andel av innkjøpsverdi uten frakt på andelen innkjøp via agent/mellomledd. Mellomleddet har i stor grad hatt en logistikkrolle.

Her rapporterer vi foreløpig kun på kjøp av varer for videresalg, og ikke på tjenester og varer som ikke er for videresalg.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

I landrapporten rapporterer vi foreløpig kun på kjøp av varer for videresalg, og ikke på tjenester og varer som ikke er for videresalg.

Også kuttet leverandører under 50 000,- i innkjøp.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Kommentar til antall arbeidere

Dette har vi foreløpig ikke oversikt over.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Avskårne blomster	Etiopia Italia Kenya Nederland Norge
Potteplanter	Belgia Tyskland Danmark Italia Nederland Norge
Tilbehør	Kina Tyskland Storbritannia India Nederland Norge
Tjenester	Nederland Norge
Varer ikke for videresalg	Danmark Norge Sverige

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Ja

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

1

Ferdigstille dobbeltvesentlighet og CSRD rapportering

Mål :

Status :

2

Lage tiltaksplan som følger samme struktur som rapporteringskravet i ESRS og som ivaretar gap som er kartlagt gjennom gap analysen gjennomført sammen med Cemasy.

Mål :

Status :

3

Redusere klimagasser, avfall og ressursbruk

Mål :

Status :

4

Sikre sertifiseringer i tråd med målet som er satt som igjen sikrer og bidrar til å senke risiko på områder som HMS, diskriminering og levelønn

Mål :

Status :

5

Bidra til at mennesker i utenforskap blir inkludert i arbeidslivet

Mål :

Status :

6

Women Scool of Leadseship - prosjektpartner siden 2021 - vil bidra inn i fase 2 frem til 2027.

Mål :

Status :

Prosessmål for kommende år

1

Utarbeide et masterdokument hvor vi har all info knyttet til bærekraft, med hovedinfo, dokumentasjon, linker, beredskapsvurdering mv. Målet er at all informasjon skal være lett tilgjengelig og samlet på en effektiv måte, slik at den rapporteringen som skal gjøres på mange plan, blir minst mulig tidkrevende og mest mulig effektivt, også i et langsiktig perspektiv. Dokumentet skal bidra til økt kunnskap og dokumentasjon av mål som er nådd og tiltak som er implementert.

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://www.mestergroenn.no/on/demandware.static/-/Sites-mg-Library/default/dw76ad7352/images/MesterGronn/Policy_2020_etiskhandel.pdf

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

Mester Grønn er avhengig av bærekraftig og lønnsom drift. Det er alle menneskene, våre samarbeidspartnere og leverandører som i felleskap gjør dette mulig. Vi handler med hele verden og er avhengig av at alle våre leverandører og partnere har etiske, rettferdige og miljømessig bærekraftige rammebetingelser. Vi som lever av naturen, har et ekstra ansvar for å beskytte og ta vare på den. Fordi vi bryr oss. Selvfølgelig.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Første utkast til CoC og policy for flere år siden ble utarbeidet gjennom en omfattende strategiprosess, hvor bedriftens ledergruppe selv formulerte og besluttet CoC. Den er basert på Etisk Handel Norges rammeverk, og er således et direkte resultat av medlemskapet.

Det var viktig for selskapet at ledergruppa selv tok stort eierskap i denne prosessen, for å forankre dette tilstrekkelig i alle bedriftens områder. Policyen ble sendt på høring til diverse leverandører for innspill, f.eks. Kinesiske leverandører. Etter høring ble den endelig vedtatt av ledergruppa/styret og fremlagt allment tilgjengelig for alle ansatte. Den er også sendt ut til alle leverandørene. Ny oppdatert versjon er vedtatt i ledergruppa, basert på mal fra Etisk Handel Norge og gjennom arbeidet med bærekraftstrategien. Den er oversendt kinesisk konsulent som skal oversette CoC til kinesisk og oversende denne til alle våre leverandører. Det er etablert en egen bærekrafts gruppe som håndterer løpende saker knyttet til Policyen og som tar aktuelle saker videre til ledergruppen. CoC er en del av leverandørpakken som går til alle nye leverandører. Bærekraftsstrategien er jobbet med over flere år, og har involvert mange personer i organisasjonen. Det er jevnlig samarbeidsmøter knyttet til etterlevelse og oppfyllelse av mål og tiltak knyttet til strategien. Det er startet et arbeid med å utarbeide en bærekraftshåndbok/masterdokument for å gjøre all informasjonen lett tilgjengelig for de som trenger den, og sikre at den er ett sted og oppdateres ett sted. Dette arbeidet vil reorganiseres ifm CSRD rapporteringen slik at en får samlet all viktig dokumentasjon på ett sted. Jfr prosessmål.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Arbeidet med bærekraftig forretningspraksis er fordelt på CEO, CFO, Innkjøpsdirektør, markedsdirektør og HR direktør. CEO har en fremtredende rolle mot eksterne, HR på det administrative, CFO på tall, scope 1,2,3 mv., Innkjøpsdirektør i forhold til leverandører og innkjøperne og Markedsdirektør på det markedsmessige. Innkjøpsdirektør er overordnet ansvarlig for CSRD rapporteringen. I tillegg har vi egen miljøsjef organisert i HR avdelingen. Det er etablert en bærekraftsgruppe, bestående av Innkjøpsdirektør, CFO, HR-direktør og miljøsjef. Gruppen har jevnlig gjennomganger knyttet til bærekraft. Innkjøpsdirektøren, innkjøpsmedarbeidere/kategoriansvarlige og HR direktøren har hovedansvaret for å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i risktool.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

I Mester Grønn er aktsomhetsvurderinger en integrert del i alle relevante stillinger. Bærekraft og etisk handel er en del av introduksjonsprogrammet for alle nyansatte, det er miljømøter årlig i alle butikker og på hovedkontoret for alle ansatte. Disse gjennomføres to ganger pr år, med fastsatt agenda slik at alle ansatte får korrekt informasjon og involveres i miljøarbeidet gjennom diskusjoner og egne lokale mål i tillegg til kjedemål. Det gjennomføres workshop og temauker knyttet til bærekraft og det gjennomføres spesifikk kursing knyttet til relevante stillinger som for eksempel innkjøper.

Det er også utarbeidet en egen innkjøpsmanual, hvor alle våre innkjøpsprosesser er dokumentert. Manualen gir alle innkjøpere og andre som jobber med innkjøp en rekke hjelpemidler i hverdagen og en oppskrift på hvordan en kan gjøre innkjøp som følger de krav og standarder som vi har i Mester Grønn. Her fremkommer prosedyrer knyttet til aktsomhetsvurderinger.

Vi har begynt arbeidet med en egen bærekraftshåndbok som samler linker og informasjon på de viktigste områdene slik at dette blir lett tilgjengelig for alle ansatte. Denne vil omgjøres og utvides til et master dokument bærekraft som vil påbegynnes i 2025.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Innkjøpsmanualen, som brukes aktiv av alle innkjøpere, beskriver detaljert hvilken aktsomhetsvurdering som skal gjøres i forhold til land, produkter, materialer og prosesser. Det er utarbeidet sjekklister, skjemaer og maler. Det er laget et eget dokument som beskriver våre kvalitets og miljøkrav, som alle innkjøpere er godt kjent med. Det er laget egne presentasjoner for leverandører som går gjennom bla ved innkjøp fra nye leverandører og ved behov.

Produkter testes ved behov gjennom en rammeavtale med firma for testing i Norge.

Det gjennomføres jevnlig kurs hos innkjøpere både hos Etisk Handel Norge og andre relevante aktører. I 2023 har flere på innkjøp gjennomført kurs via BI knyttet til bærekraft. Andre har tatt studiepoeng via Folkeuniversitetet i bærekraft. Det er utstrakt kunnskapsdeling internt i organisasjonen på tvers av kompetanseområder.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Mester Grønn jobber målrettet i henhold til vedtatte bærekraftsstrategi. Det er utarbeidet en bærekraftsrapport og det jobbes aktivt med mål og tiltak. Oversikt over hvilke tiltak som er gjennomført, og når ligger lett tilgjengelig for alle i organisasjonen. Det samme gjelder hva som er mål og tiltak fremover. Det er etablert et eget årshjul for bærekraftsarbeid og alt som skal leveres på av rapporter og sertifiseringer, som Miljøfyrtårn, fairtrade mv. Det er jevnlig gjennomgang av strategi og tiltaksplaner i bærekraftsgruppa og ledergruppen. Vedtatte planer tas videre til de aktuelle avdelinger.

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Bærekraftsansvaret er delegert til hver enkelt leder, som skal følge opp strategien på sitt område. Bærekraftsgruppa følger opp årshjul og fremdrift. Det rapporteres jevnlig i henhold til fastsatt plan til ledergruppen på bærekraft. Bærekraftsarbeidet skal gjennomsyre alt vi driver med. Vi mener derfor at dette ansvaret må ligge på hver enkelt ansatt, via avdelingsledere og ledergruppa. Det er jevnlig oppfølging av konsulenter i de landene vi handler med for at de skal ha fokus i henhold til strategien. Det er også utarbeidet egne kvalitet og bærekrafts krav som sendes ut til alle leverandører. Vi følger opp leverandører på sertifiseringer og andre initiativ som skal sikre en bedre gjennomføring i henhold til vår policy og CoC.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Virksomheten tydeliggjør viktigheten av ansvarlighet og bærekraft gjennom utsendelse av policy og CoC. Vi er i prosess for å finne en samarbeidspartner på leverandør oversikt og oppfølging. I 2024 har vi hatt inne en rekke leverandører som har presentert sine løsninger. Det er inngått et samarbeid med Cemasy for CSRD rapporteringen og scope 1,2.3 og vi vurderer en ytterligere samarbeidspartner som utfyller deres kompetanse. Dette vil det jobbes videre med i 2025. I tillegg er det klare prosedyrer beskrevet i vår innkjøpsmanual som alle innkjøpere benytter. Vi har egne etiske kontrakter som alle leverandører skrive under på. Kontrakter benyttes i Asia, Afrika og Europa. Det utarbeides egne presentasjoner som benyttes i møter med forretningspartnere og dette er tema i besøk hos ulike leverandører, både fra våre konsulenter i Afrika og Asia, og når våre innkjøpere er på besøk. Vi har utarbeidet egne kvalitet og miljøkrav på norsk og engelsk som presenteres til alle leverandører. Vår policy for bærekraftig forretningspraksis og CoC finner du her:
<https://www.mestergroenn.no/mg/mestergroenn-er-opptatt-av-etisk-handel.html>

https://www.mestergroenn.no/on/demandware.static/-/Sites-mg-Library/default/dw76ad7352/images/MesterGronn/Policy_2020_etiskhandel.pdf

Bærekraft og ansvarlighet er også tema i alle møter med leverandører både fra innkjøpere, konsulenter og ledelsens side.

Indikator

Andel leverandørbetalinger i rapporteringsåret som er utført i tide

Alle våre regninger og varer betales i henhold til forfall. I enkelte tilfeller har vi betalt forskuddsvis til leverandører som har hatt utfordringer med likviditet.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Arbeidet med bærekraft er svært krevende, og er gjenstand for en rekke motsetninger, f.eks. dilemmaet rundt handel med fattige land og klimautslipp, vannforbruk til produksjon vs. nødvendigheten av drikkevann mv. Disse dilemmaene viser hvor viktig det er å legge en konkret strategi som gir en retning til det beste for jordens mål om å nå FNs bærekraftsmål. Denne erkjennelsen har resultert i arbeidet med ny bærekraftstrategi som tar for seg FNs bærekraftsmål, og hva vår virksomhet konkret må gjøre for å bidra til oppfyllelsen av disse målene., samt mange gode diskusjoner knyttet til alle de dilemmaene som reises i kjølevannet av dette. Vi ser at etableringen av en egen bærekraftsgruppe som jobber jevnlig med ulike problemstillinger knyttet til bærekraft på tvers av avdelinger er et viktig tiltak. Vi har gjort første runde i arbeidet med dobbeltvesentlighetsanalyse sammen med Cemasis, og påbegynt arbeidet med en grundigere interessant analyse hvor enkelte intervjuer er gjennomført.

Gjennom året har vi jobbet mye med dokumentasjon og opplæring og involvering, samt gjennomført gode diskusjoner. Det er har vært en rekke møter med Cemasis. Erfaringene fra utdanning på BI og Folkeuniversitetet har forsterket holdningen til at det er viktig å ha fokus på dilemmaene og at en løsning som bidrar til å nå et bærekraftsmål kan ha negativ effekt på et annet. Vi ser at engasjement, systematisk arbeid og ønske om å finne gode løsninger bidrar til en utvikling i riktig retning. Vi opplever at det i 2024 er gjennomført, videreført eller prøvd ut nye løsninger knyttet til bærekraft. Pappbrett til erstatning for plastbrett er tatt i bruk, og fått både omtale og blest i ulike kanaler, vi har testet ut ullgjødse som drives etter en sirkulærmodell og skaper verdi av et produkt som tidligere var avfall. Men vi erfarer også at de samme løsningene kan by på utfordringer. For eksempel at pappbrettene ikke har samme funksjonalitet som plastbrettene, eller at vi blir usikre på om gjødselen faktisk har en positiv effekt på plantene. Eller om gjødselen kan ha andre positive virkninger enn vi har tenkt på, som at rådyr ikke liker ull, og plantene derfor får stå i fred for rådyrene.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning/ skade, på mennesker, dyr, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risiko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Generelt negativ påvirkning HMS	Helse, miljø og sikkerhet	
Negativ påvirkning miljø	Miljø	Globalt
Manglende levelønn	Lønn	Kenya

Vi har gjennomført risikovurderingen i verktøyet fra Etisk Handel Norge for leverandører som representerer mer enn 90% av innkjøpsvolum basert på innkjøpspris. De utvalgte områdene er utfra den kartleggingen som er gjort og ut fra viktighet og mulighet for påvirkning direkte eller indirekte.

Vi har valgt HMS som ett av risikoområdene, og prioritert dette for Afrika da det er området geografisk med høyest risiko. Enkelte av HMS punktene går også på et annet prioritert område; miljø. Det har innen blomsterindustrien vært utfordringer knyttet til blant annet kjemikalier. Kjemikalier kan få skadevirkninger på mennesker direkte, og gjennom miljørisikoen ved at det havner i jord og drikkevann.

Når det gjelder miljø, er det et annet fokusområde og risiko knytte til vår virksomhet. Dette jobber vi med blant annet gjennom sertifiseringer.

Vi har en bærekraftsstrategi som er tydelig på våre mål og tiltak knyttet til å sikre minst mulig negativ påvirkning av miljøet. Det er også en oppfølging av bærekraftsmålene.

Når det gjelder levelønn, er dette en vanskelig problematikk, men viktig. Gjennom levelønn kan menneskene som jobber med våre produkter få dekket sine basis behov. Vi har valgt å fokusere på Kenya, da vi pt har mindre innkjøp fra Etiopia.

Vi har laget en dobbeltvesentlighetsanalyse sammen med Cemasy.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den risikoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.

2.A.2 a)

Mester Grønn gjennomfører kartlegging og identifisering av risiko på mange nivåer. Det er en overordnet risikovurdering for virksomheten, det er for eksempel egne risikovurderinger knyttet til særskilte emner som

vold og trakassering (herunder seksuell trakassering) og det er aktsomhetsvurderinger i henhold til kravene i åpenhetsloven.

Våre rutiner for aktsomhetsvurdering knyttet til åpenhetsloven fremkommer av vår innkjøpsmanual. Denne har vært grundig revidert i 2022 og 2023, i samarbeid med innkjøpere og representanter fra andre avdelinger. Den er ytterligere forbedret gjennom 2024. Det har vært fokus på relevans, enkelthet, og at det er forståelig for de som trenger det.

Vi har tatt i bruk Etisk Handel Norges nye verktøy for aktsomhetsvurdering, og alle leverandører er lagt inn i det nye systemet. Dette vil også bli brukt ved vurdering av nye leverandører, særskilte hendelser, og det gjøres en årlig gjennomgang hvert år i januar i tillegg til det løpende arbeidet.

Eksempler på definerte risikoer:

• **HMS og miljø.** For å motvirke negativ påvirkning har vi bestemt i vår strategi at vi kun skal kjøpe fra sertifiserte farmer, da vi mener det sikrer at mange av de negative påvirkningene som kan oppstå motvirkes. Bla gjennom klare regler og retningslinjer og kontroller. Rapporter, fra Cemasy's, har bidratt til innsikt i viktige områder å prioritere, og en oversikt over anbefalte tiltak for å bli bedre på ulike risikoområder. Vi har videre fått informasjon gjennom våre besøk ved farmer og fabrikker, både direkte ved egne besøk, men også gjennom våre konsulenter. I tillegg har vi hentet informasjon fra ulike rapporter fra Fairtrade, Amnesty mv. Det er vanskelig å få fullstendig innsikt på egen hånd, det er derfor viktig for oss og se hva andre interessenter har skaffet tilveie av informasjon, samt forsøke å få dialog med ansatte og tillitsvalgte ved besøk. Gjennom rapporten fra Cemasy's har vi fått bekreftet det vi antok, at det å jobbe med, og kreve sertifiseringer både i forhold til det sosiale og miljø, er noe av det viktigste vi kan gjøre for å bidra til bærekraftig handel og utvikling i blomsterbransjen. For å påvirke sertifiseringsordningene har vi ett tett samarbeid med Fairtrade Norge, hvor innkjøpsdirektøren er styremedlem. Vår CEO er med i styret i FSI (Floriculture Sustainability Initiativ), og HR direktøren er styremedlem i Etisk Handel Norge, noe som gir oss mulighet for direkte påvirkning og læring hos gode aktører innafor bærekraft. I 2024 har det vært særlig utfordrende med frakt fra Afrika grunnet mindre tilgang til fly. Dette er svært uheldig ift handel for disse landene og miljømessig ved at varer må kastes fordi de ikke har mulighet til å få fraktet de til kjøperne. Mester Grønn har vært tydelig og en initiativtaker for diskusjon om tema. Dette var en risiko en ikke hadde sett i forkant, at handel med ulike kinesiske nettbutikker skulle få direkte konsekvens for vår blomsterhandel med Afrika.

• **Levelønn.** Levelønn er tatt ut som særskilt satsningsområde. Vi har samkjørt med bærekraftsstrategien og satt opp utfyllende tiltaksplaner. En av grunnene til at Fairtrade er viktig er at de snakker høyt om levelønn, og har dette som ett av sine satsingsområder. Også FSI har levelønn som ett av sine fokusområder. Gjennom vårt deltagelse vil vi kunne påvirke dette engasjementet videre. For mange små aktører er det vanskelig å se alle konsekvenser og hvordan en levelønnspraktisering slår ut i praksis. Gjennom å velge sertifiseringer som angriper problemstillingen på en kompetent måte har vi større forutsetninger for å få til en utvikling i riktig retning og hvor tiltak faktisk fører til økt lønn. Mester Grønn har deltatt i flere møter i regi av FSI i 2024, samt gitt innspill på mulige negative konsekvenser av å bruke fairtrade premiumen til økte lønninger på farmene. Det vil kunne svekke konkurransekraft ift andre aktører som har mindre fokus på både miljø, levelønn og likestilling enn det Fairtrade har.

Fremover vil vi se på økt engasjement ift retten til fri organisering og likestilling. Dette er to områder som kommer opp i risikovurderingen, og som vi ikke har adressert i tilstrekkelig grad tidligere. Vi vil se dette i sammenheng med CSRD rapporteringen, og sette opp tiltak i 2025 knyttet til disse områdene. Når det gjelder diskriminering er Fairtrade sertifiseringen viktig også her, ved at det er flere rapporter fra Fairtrade som dokumenterer at sertifiserte farmer har en større grad av kvinner i ledende stillinger, kvinner har større sikkerhet ift foreldrerollen og de er i mindre grad utsatt andre ikke akseptable hendelser.

b) Vi har valgt å ikke prioritere andre land enn Kenya når det gjelder risikoer knyttet til levelønn og HMS. Pt handler vi så lite med andre afrikanske land, at det utgjør en svært liten del av omsetningen. Hovedtyngden av produkter som selges fra Afrika kommer fra Kenya.

c) I arbeidet med aktsomhetsvurderingene har vi brukt Risk Tool fra Etisk Handel Norge, og de kildene som der fremkommer, som CSR risk checker, DFØ produkt risk mv. Vi har også benyttet ulike artikler og kilder tilgjengelig via Etisk Handel Norge og andre tilsvarende organisasjoner (FSI, BSCI, Miløfyrtårn mv). Vi hadde i 2023 hatt en sertifisering via Eco Vadis som ga mye innsikt. Vi leser artikler og reportasjer knyttet til produkter og land som vi handler med og følger med på UD når det gjelder sanksjoner mv.

Vi ber om deling av audits gjennomført av andre, slik at vi kan unngå å spørre om ting som allerede er avklart

gjennom andre kunder.

Ved fabrikk besøk skal de ansatte ha dialog med leverandøren om ulike temaer. De ansatte skal så langt mulig også ha dialog med ulike interessenter som arbeidstakere, lokalsamfunn, fagforening eller lignende.

d) Pt har ikke Mester Grønn full oversikt over hele verdikjeden i form av alle underleverandører som leverer til et produkt hos våre leverandører i form av en råvare, et produkt eller en tjeneste. Bedre oversikt over hvilke underleverandører den enkelte leverandør benytter, og oppfølging av dette, er tema ifm med arbeidet med å levere iht CSR/ESRS. Det er etablert tydelige kvalitet og bærekraftskrav som sendes til alle leverandører, og som er tema ved leverandørbesøk. Vi vil jobbe aktivt for å sikre full åpenhet og oversikt over verdikjeden.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

En negativ påvirkning av vår virksomhet har vært plast. Blant annet har plastbrettene som plantene fraktes på vært en stor bidragsyter. I 2023 ble nye pappbrett lansert av Stora Enzo, en type brett som har betydelig mindre avtrykk enn de gamle plastbrettene. Dette er en direkte konsekvens av et samarbeid mellom Stora Enzo og Mester Grønn.

Vi har videre hatt flere kurs og oppdatert alle butikker på bruk av de nedbrytbare underlagene til dekorasjoner som Mester Grønn lanserte i 2022 for å sikre tilstrekkelig kvalitet, og at kundene er fornøyd, og dermed etterspør dette produktet. Ved at vi ikke bidrar til oasis (som er en form for plast) i jorda og samtidig etablerer et produkt som er like attraktivt hos ulike interessentgrupper som kundene og gravferdsetaten har vi identifisert og håndtert en negativ påvirkning slik at denne ikke lenger er eksisterende.

Emballasje har også vært et område hvor det kan være negativ påvirkning i form av avfall, plast mv. Gjennom mindre emballasje og bruk av emballasje som er resirkulerbar, minskes også den negative påvirkningen. Vi har lansert våre nye kraftark, som skal erstatte cellofan til innpakning (plast) I den forbindelse har vi møtt endel motstand hos kunder som ikke er fornøyd med alternativet til cellofan, og hvor salg og kundetilfredshet kan bli negativt påvirket ved å kun tilby kraftark. Dette viser kompleksiteten i å finne bedre alternativer, og samtidig måtte forholde seg kunder og salg. Vi må gjøre valg som kan ivareta begge deler, både miljø og kunder.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Generelt negativ påvirkning HMS
Overordnet mål :	Handle fra sertifiserte farmer og fabrikker
Status :	Pågående arbeid
Mål i rapporteringsåret :	Bedre forhold for kvinner gjennom eget prosjekt Fairtrade/Norad - dette prosjektet har vært forsinket, og startet opp gjennom besøk på farmen høsten 2022. Dette fortsatte i 2023, og vil fortsette i 2024. MG har gått inn med støtte og prosjektet videreføres i 2025. Fortsette å handle med i sertifiserte farmer, herunder særskilt Fairtrade, for å bedre helse, miljø og sikkerhet ved hos våre leverandører.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

HMS er et viktig prioritert område ift påvirkning/skade da det berører de ansatte direkte. Vi har valgt følgende tiltak:

Sertifisering. Som en liten aktør har vi valgt sertifisering og ulike initiativ og medlemskap som viktigste tiltak. Gjennom sertifisering sikrer vi at mange av risikoene ivaretas på en god måte, og at det kontrolleres jevnlig for at kravene til god HMS følges. I Norge skal samtlige gartnere ha KSL sertifisering, i Europa skal 95% av blomster og planter være kjøpt fra en FSI godkjent gartner innen 2025, og 100% innen 2030. Og i Asia har vi fokus på revisjonsstandarden Amfori BSCI. Vårt mål er at 95% av varene vi får fra Asia skal være fra fabrikker som leverer på Amfori BSCI standarden. Alle nye leverandører skal være revidert iht Amfori BSCI standarden. Varer fra Asia står for mellom 5 og 10% av omsetningen.

Bruk av plantevernmidler, kjemikalier mv som kan utgjøre risikoer for ansattes helse. Dette er forhold vi mener ivaretas på en god måte blant annet gjennom Fairtrade sertifisering. I en nylig rapport fra Fairtrade kommer det tydelig frem hvilken positiv effekt Fairtrade har på HMS. Når det gjelder HMS er pesticider ett stoff som kan ha negativ effekt på mennesker. Ved direkte kontakt med sprøytemidler kan ansatte få helseplager i form av feks allergi, økt forekomst av kreft, hormonforstyrrelser mv. Det er gitt lover og forskrifter for å beskytte arbeidstakerne mot denne type påvirkning. Og det viser seg at Fairtrade roser dyrket i Kenya bruker betydelig mindre plantevernmidler enn gjennomsnittlige roser. Bruk av insektsmidler var nesten 70% lavere, soppmidler 75% lavere. Bruk av mitocider var 97% mindre enn gjennomsnittlige roser fra Kenya. Fairtrade bidrar således i betydelig grad til å forbedre mulig negativ påvirkning innenfor området

HMS.

Sikring gjennom sertifisering. Vi har fått en uavhengig tredjepart til å gjøre en vurdering og sammenligning av fire forskjellige sertifiseringsordninger, opp mot det internasjonale rammeverket for bærekraftsrapportering, GRI. Den rapporten bekrefter at sertifisering er et viktig element for å etterleve våre målsetninger.

Ulike sertifiseringer og organisasjoner:

- Fairtrade, internasjonal organisasjon som ivaretar grunnleggende menneskerettigheter.
- Kenya Flower Council (som våre farmer er tilsluttet) fremmer ansvarlig og sikker produksjon i form av gode sosiale vilkår for arbeiderne.
- MPS Social er en annen type sertifikat hvor standarden måler produsentene på sosiale kriterier. Det stiller krav til arbeidsvilkår, sikkerhet og helse, og er en av flere andre av de sertifiseringene vi aksepterer fra de vi handler med.
- FSI, som har en rekke standarder (The FSI Basket of Standards) som medlemmene forplikter seg til å følge. Det inkluderer en rekke sertifiseringer og standarder knyttet til både sosiale aspekter og miljø. For å bli inkludert i "FSI-kurven" må organisasjonen være transparent angående kriteriene de måler.
- Amfori BSCI – Internasjonal og vel ansett organisasjon. Amfori er en organisasjon som arbeider for å bedre arbeidsvilkårene i leverandørleddet. De bedriftene som omfattes samler seg om et felles sett av etiske retningslinjer, og BSCI bistår i arbeidet med sosiale og miljømessige spørsmål i leverandørkjeden. Amfori benytter seg av eksterne og uavhengige kontrollører som besøker og følger opp fabrikker og bedrifter årlig i henhold til Amforis standard.

Sertifiseringer har vært utsatt for kritikk, men vi mener det likevel gir en viss oversikt og sikring av hvordan våre leverandører forholder seg til HMS og bærekraft på en grundigere og bedre måte enn vi ville klart uten sertifisering som tiltak.

Jevnlige besøk på farmene og fabrikkene med egne ansatte. HMS, levelønn, organisering mv (jfr leverandørsjekken) er tema, og det følges opp at det ikke er negativ påvirkning knyttet til disse punktene så langt mulig.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår:

- Hovedtiltak for å påvirke for minst mulig negativ påvirkning og skade er å ha faste leverandører og langsiktig kundeforhold.
- Vi skal bruke leverandører som er sertifiserte i henhold til de sertifiseringsordningene/revisjoner vi har definert, og som er vurdert gjennom rapporten fra CemasyS.
- Vi har jobbet med og vil fortsette å jobbe med innkjøperne på å gjøre risikovurdering FØR kolleksjonsuken og etter, samt underveis gjøre ytterligere risikovurdering hvis nødvendig. Her vil det være nødvendig med fortløpende opplæring og bevisstgjøring.
- Vi tester produkter etter definert testopplegg.
- Tydelig og grundig beskrivelser i innkjøpsmanual, og god opplæring av alle ansatte som driver med innkjøp.
- Kontinuerlig revisjon og forbedring av strategi, tiltak og manualer. Arbeidet struktureres gjennom årshjul bærekraft

	Negativ påvirkning miljø
Overordnet mål :	Redusere klimagasser i egen verdikjede
Status :	Pågående
Mål i rapporteringsåret :	Utvikle nye tiltak på bakgrunn av rapport fra Cemasis og arbeidet mot CSRD compliance og ESRS rapportering.

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Frakt står for en stor andel av utslippet i Mester Grønn. Det er blant minsket gjennom å benyttes carbolight, som gjør flyfrakten mer effektiv, og reduserer svinn. Vi arbeider med mulighetene for å benytte elektriske lastebiler, og har levert søknad til ENOVA, for innstallering av ladepunkt og kjøp. Pt benyttet EURO 6 -motorer i egentransport som er det beste og reneste alternativet av ikke elektrisk.

90% av personbilene i Mester Grønn eie er byttet til elektriske biler.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Jobbe videre i samarbeid med Cemasis ift CSRD og ESRS rapportering. Gjennom GAP analysen har vi bedre oversikt over hvilke tiltak som må dokumenteres bedre, og hvilke tiltak som må iverksettes for å bedre status.

Klimarapporten fra Cemasis er iht The Greenhouse Gas Protocol initiative, og rapporten ligger på vår hjemmeside, beskriver våre utslipp og er et viktig verktøy for å kunne kutte i utslipp.

Miljøregnskap kan ses her: <https://www.mestergroenn.no/mg/mester-groenn-om-aapenhetsloven.html>

	Manglende levelønn
Overordnet mål :	Sikre at flest mulig leverandører har sertifiseringer som sikrer ivaretagelse eller forbedringer knyttet til levelønn
Status :	Kontinuerlig
Mål i rapporteringsåret :	Arbeide med å evaluere eksisterende og mulige sertifiseringsordninger

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Diskriminering, levelønn og kvinners forhold. Ovennevnte rapport under HMS er tydelig på at Fairtrade er viktig for bedre arbeidsforhold, herunder bedre forhold for helse og sikkerhet, rettferdig rekruttering og mindre diskriminering. Det er flere kvinner i lederstillinger hos sertifiserte farmer. Fairtrade jobber med ulike modeller for utregning av levelønn (Fairtrade har tatt i bruk en nyutviklet modell for fastsettelse av reell levelønn i rurale områder) og bistå med å utøve sine rettigheter. Dette gjøres blant annet gjennom regelmessig dialog og forhandlinger mellom arbeidstakere, deres fagforeninger og arbeidsgivere. Fairtrade har også dialog med aktørene i verdikjeden for å vurdere kostnadsfordeling, verdispredning og behov for økt råvareutbetaling mv. Gjennom dialog med svært mange av interessentgruppene håper de å oppnå resultater.

Fairtrade har vært med å danne The Global Living Wage Coalition, og har utviklet strategi for Living Income for Small-scale Farmers, og en strategi for Living Wage for Hired Workers. Standard for hired labours bygger på International Labour Organization sine retningslinjer og anbefalinger og har en eksplisitt anbefaling om at lønn skal komme på et nivå som gjør det mulig å leve av. Standardene har også minimumspris som bidrar til større økonomisk sikkerhet til bøndene når markedsprisene svinger. Fairtrade samarbeider med andre sertifiseringer gjennom Global Living Wage Coalition for å etablere benchmarks for hva som er levelønn i ulike land og områder. Gjennom Anker Methodology som er gjort tilgjengelig gratis, kan ulike aktører tilegne seg kunnskap om temaet. For mer om status knyttet til Fairtrade og levelønn kan en lese Fairtrade Living Income progress report 2023: <https://files.fairtrade.net/publications/Fairtrade-living-income-progress-report-2023.pdf>

Rapporten At a glance, Impact of Fairtrade on flower workers and market access study kan vise til at Fairtrade har spilt en stor rolle for å supportere kvinners rettigheter på arbeidsplassen, gi de motivasjon til å starte egen virksomhet. Trening og informasjon har gitt større forståelse og kunnskap om egne rettigheter, også i forhold til trakassering og seksualisert vold. Ni av ti husholdninger rapporterte at de har hatt fordeler av Fairtrade Premium fonds. Men studien viste også at det var viktig å fortsette med arbeidet for å skape en inntekt som er til å leve av. Gjennom fairtrade har kvinner blitt sikret rettigheter som tre måneder foreldrepermisjon og amme pauser.

Women school of Leadership som er nevnt tidligere har i første fase av prosjektet kunnet vise til følgende:

- * Økning av kvinner i lederroller
- * 100% av kooperativene har innført mer demokratiske prosesser
- * 58% av blomsterfarmene har forbedret likestillingspolicyene
- * Dobling av kvinner i beslutningsforumer
- * deltagerne i prosjektet er mer attraktive i lokalsamfunnet og får tilbud om ansvarsroller og tillitsverv

FSI jobber med levelønn gjennom IDH Roadmap on Living Wages. IDH roadmap har fem steg som gjennom praktiske verktøy kan hjelpe virksomheter og bedre utviklingen på levelønnsproblematikken.

Programmet for bedre forhold for kvinner rapporterer om gode resultater, en endret holdning og adferd til kjønnslemlestelse, eieforhold til land, kvinners rettigheter, og mindre kjønnsrelaterte konflikter på arbeidsplassene. Det er estimert at 10 000 personer i Kenya er nådd med ny kunnskap via programmet. Programmet styrker kvinners posisjon på både farmene og i lokalsamfunnet. Programmet har vært besøkt av Fairtrade, og de fikk både se og høre om endringer i holdninger og adferd, flere kvinner i lederstillinger, ledere ved farmer som støttet opp om programmene og at de som arbeidsgiver også opplevde positive effekter av programmet. Mindre konflikter, mer åpenhet, og mindre frykt og diskriminering.

Arbeidet med CSRD og forberedelsene til ESRS rapportering antas å bringe ny kunnskap om både sertifiseringer og hvordan disse kan bidra ytterligere til å utvikle bedre forhold for arbeiderne der vi handler, inkludert hvordan vi i enda større grad kan bidra for å sikre en utvikling mot levelønn for flere. I internasjonal sammenheng er Mester Grønn en liten aktør, og det vil være vanskelig for oss å skulle følge opp en så kompleks problemstilling alene. FSI har tidligere hatt krav om at medlemmene skulle rapportere på levelønn, men det ble for usikre tall, og måtte skrinlegges. Skal en kunne ha en rapportering på dette, må det først kommes frem til en felles indikator.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Sikre flere leverandører som er sertifisert, og påvirke at de ulike sertifiseringer og revisjoner jobber med problemstillinger knyttet til levelønn.

3.B Andre tiltak for å håndtere risiko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Mester Grønn har valgt å miljøfyrtårnsertifisere hele kjeden. Dette stiller krav til oss som virksomhet i forhold til å redusere vårt miljø og klimafotavtrykk. Som vist under mål, har vi nå en gjenvinningsgrad på avfall på HK på 92,5%, som er meget høyt. I sammenheng med miljøfyrtårnsertifiseringen settes det egne mål på reduksjon av miljø og klimafotavtrykk og vi resertifiseres og kontrolleres jevnlig. Vi har spart 30 tonn plast ved å gå over til gjenbruksseil isteden for svøpeplast, vi har etablert bøttevaskeri, vi har lavenergibelysning i butikk og på HK, vi har bæreposer med 85% bioPE etter sukkerproduksjon mv.

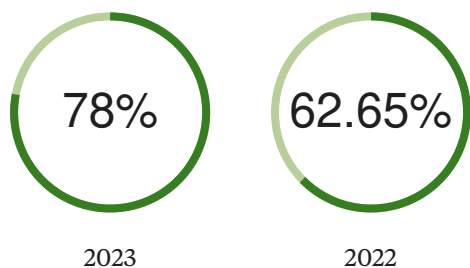
Indikator

Antall butikkaktiviteter med bievennlige produkter

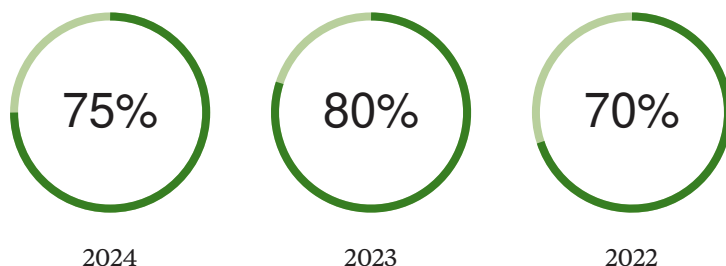
Vi øker stadig andelen bievennlige produkter, og har nå gjennomført tester av alle bievennlige varianter på Eurofins laboratorier i Hamburg. Alle produkter med unntak av potteroser besto testen. Vi har allerede tatt tak i dette, men akkurat potteroseproduksjon er utfordrende.

Andel innkjøpssum fra våre 50 største leverandører som har et miljøledelsessystem.

Tallene for 2024 var ikke klare når rapporten ble levert. For 2023 er det rapportert på våre 70 største leverandører av varer og tjenester. Disse utgjør 76% av Mester Grønns innkjøp. Målet er å være oppe i 90% innen 2025.

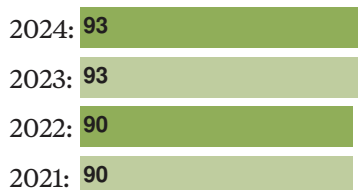
Andel bievennlige blomsterfrø

Andelen har sunket litt fra 2023 til 2024, pga. vi i 2023 testet ut endel bievennlige varianter i sortimentet, som rett og slett ikke solgte godt nok. Vi har nå satt et langsiktig mål på 75% andel av bievennlige blomsterfrø. (NB: vi har

tidligere vært litt unøyaktige i tittelen, den er nå endret til "blomsterfrø". Det sto tidligere "frø")

Andel kildesortert avfall hovedkontoret

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Gjennom tiltak som 100% nedbrytbart sorgebinderi, corgolite som medfører mindre brekkasje og fraktvolum bla har vi bidratt til reduksjon av klimagass.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Mester Grønn har lenge hatt ett bevisst forhold til innkjøpspraksis og påvirkning på våre leverandører. Vi har jobbet bevisst med ledetider, endringer og andre faktorer som påvirker leverandør i negativ retning.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Som det fremkommer av vår handlings og tiltaksplan, samt presentasjon av bærekraftstrategi har vi satte noen klare indikatorer for produkter og sertifiseringer. Vårt medlemskap i FSI stiller også krav til hvilke sertifiseringer våre leverandører har. Vi har videre satt krav til produkters levetid og mulighet for resirkulering. Vi følger opp våre langsiktige samarbeidspartnere på våre verdier i forhold til både business og bærekraft, og driver langsiktig informasjonsarbeid for å få leverandørene til å se økt verdi for seg selv med sertifiseringer.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Har dette som punkt i CoC og policy. Videre har vi meldt oss inn i FSI som gjennom virkemiddelet sertifiseringsordninger kan gjøre at vi bedre får fulgt opp arbeidsforhold for arbeidstakere hos våre leverandører. Fairtrade bidrar også til jevnlig dialog med ulike stakeholders, deriblant fagforeninger. Dette har også vært samtaleemne ved leverandørbesøk.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

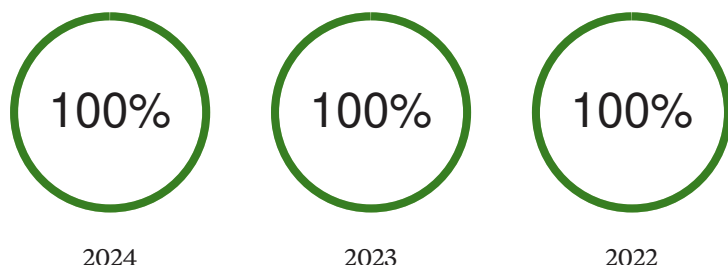
Innkjøpsmanualen bidrar i stor grad til kompetanseheving internt. Gjennom kontinuerlig forbedringer og diskusjoner skapes det læring og utvikling. Dette vil igjen bidra til bedre innkjøp og bedre dialog med leverandører og arbeidere i leverandør kjeden gjennom bedre forutsetninger for å ha god kommunikasjon. Gjennom kolleksjonsuker, bukettworkshops mv. spres denne kunnskapen både internt og mot leverandører. Kunnskap er videre et punkt når innkjøpere og andre besøker leverandører i både Asia, Afrika og Europa.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Dette er ivaretatt gjennom CoC og egne retningslinjer for korrupsjon og bestikkelser. Vi har også eget varslingsystem som er linket til på vår hjemmeside og på intranett for alle ansatte.

Indikator

Andel nye utenlandske leverandører hvor leverandørpakken blir implementert

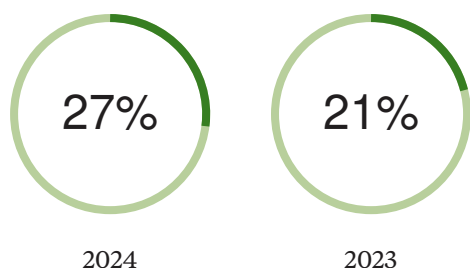
Gjelder produkter for videresalg fra utenlandske leverandører. Leverandørpakken inneholder CoC, Innkjøpskontrakt, MG kvalitets og bærekraftskrav. Dette gjelder utenlandske leverandører som beskrevet under punktet bedrift og kontekst. I 2022 var det kun 100% av de Asiatiske leverandørene hvor pakken ble implementert.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Nye prioriteringer gjøres kontinuerlig i forbindelse med bærekraftsmøter og ledermøter. Tiltaksplaner oppdateres jevnlig.

Indikator

Inkludering av mennesker som har havnet i utenforskap

Tall vil oppdateres for hvert år fremover. Tidligere har det vært på flere år samlet. Målet er satt som andel av personer på arbeidspraksis som får ordinært lønnet arbeid. I 2024 var det 27%.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåking av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

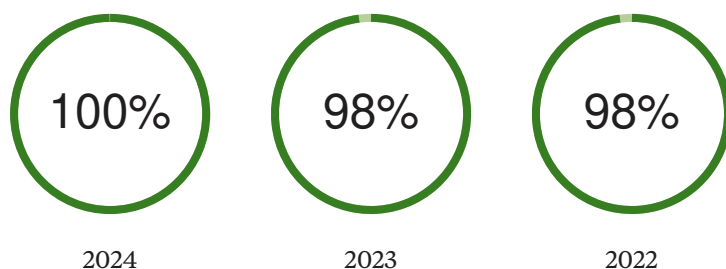
4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

Ansvar for å overvåke og sjekke ut effekten av tiltak er avhengig av hvem som er ansvarlig for tiltaket. Ansvar kommer tydelig frem i utdypende tiltaksplan, slik at hver enkelt følger opp der de står som ansvarlig og sørger for at tiltak som er gjennomført også kommer inn i det årets bærekrafts rapport. Bærekraftsgruppen har jevnlig møte hvor tiltak blir diskutert og planer blir oppdatert. Bærekraftsgruppen er også ansvarlig for å sikre informasjonsflyten til alle interessenter, inkludert ledergruppen og styret.

Den enkelte ansvarlige enten det er innkjøper, de som jobber med emballasje eller miljøansvarlig følger opp og håndterer effekt og resultater knyttet til deres ansvarsområder. De sørger også for de nødvendige ressursene fra bærekraftsgruppen eller andre når de trenger det for å sjekke ut risiko. Aktsomhetsvurderingene følges opp av innkjøpere og bærekraftsgruppen ved behov og gjennom en fast årlig gjennomgang.

Indikator

Andel leverandører som er del av aktsomhetsvurdering

For 2024 har vi også lagt til kjøp over 50 000,- for videresalg fra norske leverandører (I rapporteringen for 2022 som var første gang vi inkluderte Norge i leverandøroversikten inkluderte vi kjøp over 500 000,-)

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Vi diskuterer stadig med både konsulentene og våre leverandører mulige konsekvenser av ulike tiltak. Det er viktig å være bevisst at det vi ser på som udelte positivt, kanskje ikke oppfattes slik i leverandørlandet. Eks landsbyproduksjon. Her vil en kanskje tenke det er mye bedre ift risiko for barnearbeid mv. at produksjonen skjer i fabrikker. Men det kan medføre at kvinner og personer med nedsatt funksjonsnivå kanskje ikke kan jobbe. De har ikke mulighet for å ta seg til fabrikken. Men ved landsbyproduksjon, kan de bidra noe.

Gode prosjekter kan også ha utilsiktede negative virkninger på helt andre plan. eks skrive og lese kurs i regi av arbeidsgiver vil heve kompetansen til arbeiderne. Men det at feks kvinner tilegner seg denne kunnskapen kan gjøre at de kan og vet mye mer enn feks mannen og svigerfar. Det kan skape en uheldig dynamikk i familiforholdet som igjen skaper negative konsekvenser for kvinnen selv om det å lære seg å lese og skrive i seg selv er veldig positivt. Det er derfor viktig med gode dialoger med ulike interessegrupper og personer.

Siden vi begynte med salg av fairtradesertifiserte blomster har vi gjennom Fairtrade bidratt til:

- Flere kvinner er representert i helse og sikkerhetskomiteer på gårdene.
- Opplæringsprogram for å bekjempe seksuell trakassering på farmene
- flere andre viktige prosjekter med kvinnefokus er etablert takket være Fairtrade midler.

Vi ser at tydelige retningslinjer og god opplæring av våre innkjøpere bidrar til at vi har gode dialoger, evalueringer og sammen kontinuerlig kan vurdere tiltak og effekt.

Gjennom sertifiseringer, initiativ og medlemskap får vi tredjepartskontroller som sikrer at tiltak faktisk fungerer og at negativ påvirkning reduseres.

Vi ser også at arbeidet som er gjort med dobbeltvesentlighetsanalyse i større grad bevisstgjør hvor vi har negativ

påvirkning, hvor vi påvirker positivt. Gjennom dette arbeidet, inkludert scenarioanalyser vil en nok få opp enda flere problemstillinger. Vi har også diskutert ulike risikoer og hvilken beredskap vi bør ha knyttet til disse, inkludert hele bærekraftsfeltet.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheten skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Våre innkjøpere har jevnlig møter og skriftlig kommunikasjon med leverandører. I tillegg følges ordre opp av våre konsulenter, som også er på bedriftsbesøk.

Ved alle besøk er det søkelys på å nå ut til ulike interessenter som arbeidere.

Det har ikke vært tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsåret.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Policy er tilgjengelig på [Mestergroenn.no](https://www.mestergroenn.no).

Miljøinformasjon er tilgjengelig her: <https://www.mestergroenn.no/mg/miljo.html>

Vi er åpne i ulike kanaler på hvordan vi jobber med bærekraft og samfunnsansvar. Det være seg foredrag, nyheter og reportasjer, sosiale medier mv.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Mester Grønn har etablert et standard svar ved forespørsler om åpenhet og leverandører. Vi har satt opp ansvarlige personer knyttet til å ivareta henvendelser. Det er informert om vårt forhold til åpenhetsloven på vår hjemmeside. Rapport i henhold til krav i åpenhetsloven er levert sammen med årsrapport.

Indikator

Henvendelser knyttet til åpenhetsloven

2024: 0

2023: 3

2022: 0

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, dyr, samfunn eller miljø håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

Mester Grønn sin prosess for gjenoppretting ved brudd på menneskerettigheter eller arbeidstakerrettigheter i egen virksomhet eller i vår leverandørkjede bygger på følgende:

- Alle rapporter om brudd skal behandles grundig og innen rimelig tid
- Alle berørte parter skal følges opp ved behov
- Ved behov skal det gjennomføres gjenopprettende tiltak som er forholdsmessig i forhold til arten av skade og omfanget av skaden. Gjenoppretting kan være ulike tiltak, som oppreisning eller erstatning, eller andre tiltak for å forhindre eller minimere risikoen for at skaden skjer igjen.
- Alle brudd skal i utgangspunktet vurderes og håndteres på det nivået de skjer, men innkjøpsavdelingen i Mester Grønn skal orienteres, og vil bidra etter behov.
- Relevante interessenter må kartlegges, og deretter informeres og involveres
- Lover og regler skal følges, herunder rapportering til relevante myndigheter ved behov

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke vært tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden. Men vi ser feks i skadedyrbekjempelse gjennom bruk av insektsmidler og gjødning så har det skjedd en endring fra skadelige midler til midler som heller bygger opp om naturen og således ikke gir fare for at gjenoppretting må skje. De ulike sertifiseringsordningene stiller ulike krav som forebygger behov for gjenoppretting.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer

For å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til mekanismer for gjenoppretting når det er aktuelt gjør Mester Grønn følgende:

- Handler med sertifiserte leverandører
- Har langsiktige relasjoner og samarbeid
- Har egne konsulenter i de mest risikoutsatte landene som kan følge opp på eget språk
- Jevnlige besøk hos farmene
- Etterspør klagemekanismer i spørreskjema og har det som punkt på sjekklister leverandører.
- Har etablert egen epost hvor det kan sendes klage, og etablert rutine for håndtering av varsler om kritikkverdige forhold.

Videre har Fairtrade oppfølging og ivaretar mulighet til å klage gjennom sin uavhengige kontroll via Flo-Cert.

Kontaktinformasjon:

Mester Grønn
Rita Børke, HR direktør
rita@mestergroenn.no